

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 5 Issue 7, p. 347-355, December 2012

**ADAY ÖĞRETMENLERİN DERS ARAÇ GEREÇLERİNİ
KULLANMA DURUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

*A RESEARCH ABOUT PROSPECTIVE TEACHERS STATUS WHO USE TEACHING
MATERIAL*

Yrd. Doç. Dr. Murat GENÇ

Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Fen Bilgisi Eğitimi ABD

Abstract

There are various factors that help teachers to use their technics and strategies efficiently. One of them is the teachers' self – sufficiency perceptions that are related to applying strategies and methods into their courses. The other factor is circumstances at school. It is clear that teachers get used to the old methods and they neglect the technological requirements and teaching materials. The teachers who not improve themselves are not able to follow the new developments and they sometimes need help from the younger teachers who have just started their careers.

In that study, the prospective teachers' teaching material requirements at the schools when they have just started to work have been analyzed. It has been searched how good the teachers are at using teaching materials although they have just graduated from their universities.

The prospective teachers have been asked which tools, sources and methods they use or which of them they do not prefer. They have been asked to determine why they do not prefer using technological products.

Although they are new graduates from university, some prospective teachers have stated that they can not use technological tools. Some of these tools were used during classes at universities but they were not able to follow new developments. They sometimes can not find the products they need or they are not allowed to use them although they are available at school. They have stated that they would like to adapt new technology into their classes but they have problems in providing those products.

Key Words: Teacher Education, Educational Technology, Prospective Teachers, Primary Education.

Öz

Öğretmenlerin yöntem ve tekniklerini etkili şekilde kullanmalarını sağlayan çeşitli etkenler vardır. Bunlardan birisi yöntem ve tekniği uygulamaya ilişkin öğretmenlerin öz yeterlik algıdır. Diğer etken ise okulların mevcut durumlarıdır. Öğretmenlerin çalışma hayatlarının belirli yıllarından sonra mevcut sisteme alışmalarından dolayı yöntem ve teknikler için ders araç gereçlerini ve teknolojik gereksinimlerini göz ardı ettikleri görülmektedir. Kendini geliştiremeyen öğretmenler zamanla eğitimle ilgili yeni gelişmeleri takip edemez hale gelmektedir. Bazen de göreve yeni başlayan öğretmenlerden bu konuda yardım isterler.

Bu çalışmada aday öğretmenlerin mesleğe başladıkları ilk zamanlarda çalıştığı kurumlardaki ders araç gereçlerine ulaşma ve kullanma durumları incelenmiştir. Öğretmenlerin yeni mezun olmalarına rağmen derslerde öğretim araç gereçlerini ne kadar kullandıkları araştırılmıştır. Ders araç gereç ihtiyaçları çalıştığı okullarda karşılanıp karşılanmadığı ve derslerine uygun olarak teknolojiyi ne kadar kullandıkları incelenmiştir.

Öğretmen adaylarına derslerinde hangi ders araç-gereci kullandıkları, hangilerini kullanmadıkları ve hangilerini kullanmak istedikleri sorulmuştur. Öğretmenlerden teknolojik ürünleri neden kullanmadıklarını belirtmeleri istenmiştir.

Çalışmadaki öğretmenler yeni mezun olmalarına rağmen bazı teknolojik ürünleri kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Üniversite yıllarında bazı araçların ders içinde kullanıldığını söylemişlerdir. Ancak üniversitelerin teknolojik gelişmeleri takip edemediklerini belirtmişlerdir. Okulun ihtiyaçlarının yeterli olmamasının yanında derslerine uygun teknolojik araçlara ulaşmada sıkıntı yaşadıklarını söylemişlerdir. Bazen okulda istedikleri teknolojik ürünlere ulaşamamaları bazen de okulda olduğu halde yönetimin yeni teknolojik araçları kullanmalarına izin vermemeleri bu araçlara ulaşmalarını engellemektedir. Öğretmen adaylarının birçoğu derslerinde çeşitli teknolojik ürünü kullanmak istediklerini ama ulaşamadıklarını söylemişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen Eğitimi, Eğitim Teknolojisi, Öğretmen Adayları, İlköğretim.

GİRİŞ

Öğrenmenin daha etkili olabilmesi için öğrencinin daha fazla duyu organını kullanması gereklidir. Daha fazla duyu organının devreye girmesi eğitim öğretimin daha kalıcı olmasına ve benimsenmesine yardımcı olmaktadır. Derslerde daha fazla duyu organına ihtiyacı olan öğrencinin yolu daha fazla öğretim araç gereci kullanarak farklı açılardan öğrencilere ihtiyacı olanı sağlamak için öğretmenlerin değişen dünya şartlarına uyum sağlamada en büyük yardımcısı derslerde kullandıkları öğretim araç gereçleridir.

Öğretim araç gereçlerinin eğitim-öğretim sürecindeki eğitsel amaçların geliştirilmesinde doğrudan etkileri vardır ve bu etkiler öğretmenlerin öğretim araç-gereçlerini kullanmalarının önemli nedenlerini oluşturmaktadır (Kuzu ve Yeşilyurt, 2008). Günümüzde eğitimde kullanılan ders araç gereçlerin başında görsel ve işitsel araçlar gelmektedir. Görsel ve işitsel araçlar da yeni teknolojik ürünlerin ortaya çıkışıyla öğretim ortamını zenginleştirmiştir. Eğitim teknolojisindeki yeni gelişmeler öğretim araç-gereçlerine de yansımış, nitelik ve nicelik olarak daha gelişen öğretim araç-gereçlerinin kullanımı eğitim açısından öğretmene, öğrenciye, dersin işlenişine ve eğitimin genel ve özel hedeflerine ulaşma bakımından birçok faydayı da beraberinde getirmiştir. Öğretim araç-gereçleri kullanımı uygulama açısından

öğretmene kolaylık sağlamış ve öğretmenin ders anlatmak için harcadığı zaman ve tahta kullanımı (Koşar ve diğerleri, 2003: 43) ile laf kalabalıklığının önemli ölçüde azalmasını sağlamıştır.

Günümüzde insanların sürekli değişmekte ve gelişmekte olan teknolojiye uyumu için, hem birey hem de toplumun teknolojiyi anlayabilmesi ve sunduğu fırsatlardan yararlanması için bilgi, beceri, tutum ve alışkanlık kazanmaları gerekir. Toplumu oluşturan bireyler tarafından teknolojinin anlaşılması yani teknoloji okur-yazarlığı, bireyin toplumla olan ilişkilerini kolaylıkla anlayabilmesini sağlar. (Bacanak ve ark., 2003: 191). Eğitim alanında, günümüzde yetiştirilen bireylerin bilgiye ulaşma, bilgiyi düzenleme, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi sunma ve iletişim kurma becerileri ile donanık hale getirilmesi amaçlanır (Akkoyunlu, 1995:105). Bu temel hedeflerin gerçekleştirilmesi yolunda da öğrenme-öğretme süreçlerinin öğrenenler açısından etkili ve kalıcı izli olması gerekir. Bunun için, öğrenme etkinliklerinin birçok duyu organına hitap etmesi; eğitimde görsel ve işitsel araçların kullanılması kabul edilmektedir. Öğrenenlerin öğrenme stilleri konusunda yapılan çalışmalarda, görsel işitsel ve kinestetik öğrenme stillerine sahip olan öğrencilerin buldukları öğrenme ortamı tercihlerinin öğrenmede önemli bir faktör olduğu anlaşılmıştır (Boydak, 2006:126). Öğrenenlerin öğrenme stilleri göz önüne alınarak geleneksel öğretim yaklaşımlarından sıyrılarak öğrenci merkezli öğretimsel etkinlikler geliştirmek, uygulamak ve öğrencinin etkin olacağı öğrenme ortamları tasarlamak çağdaş eğitim anlayışının esas hedeflerindedir. Bu doğrultuda, günümüzde eğitim teknolojisi olgusu ülkelerin eğitim sistemlerinde çok önemli bir role sahiptir.

Eğitim teknolojisi, “insan öğrenmesi” olgusunun tüm yönlerini içeren problemleri sistematik olarak analiz etmek, bunlara çözümler geliştirmek üzere ilgili tüm unsurları (insan gücünü, bilgileri, yöntemleri, teknikleri, araç-gereçleri, düzenlemeleri vb.) işe koşarak uygun tasarımlar geliştiren, uygulayan, değerlendiren, ve yöneten karmaşık bir süreçtir (Yalın, 2007:5). Öğrenme-öğretme süreçleri ile ilgili özgün bir disiplin olarak görülebilir.

Alkan'a (2005: 21) göre eğitim teknolojisi, eğitimin yürütülmesine ilişkin süreçlerle ilgili olup, davranışları saptama, eğitimin durumlarını belirleme ve yaşantıları kazandırma etkinlikleriyle ilgili olarak ortamı düzenleme ya da çevreyi ayarlama etkinliklerini kapsamaktadır. Başka bir deyişle, öğrenme-öğretme süreçlerinin tasarlanması, uygulanması, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi işidir. Böylece eğitim teknolojisi, öğretmenin sınıfta neyi, kime niçin, hangi seviyede ve nasıl öğretmesine ve öğretilenlerin değerlendirilmesine ilişkin her türlü kuram, yöntem, süreç ve uygulamaları kapsar (Köymen, 1987: 20).

Eğitim teknolojisinin eğitim-öğretim sürecinde dolaylı ve doğrudan yararları vardır. Dolaylı yararları: yaratıcılığa sevk eder, öğretmenin rolünü değiştirir, fırsat eşitliğini gerçekleştirir, motivasyon yaratır, eğitimi bireyselleştirir, serbest eğitimi sağlar, bilgiyi ilk kaynaktan sağlar, kopya edilebilen bir sistem oluşturur. Doğrudan yararları: öğrenmeyi kolaylaştırır, aktif öğrenmeyi sağlar, somut öğrenmeyi gerçekleştirir, aşamalı öğrenmenin temelini kurar, düşüncede özel hedefleri gerçekleştirir (Rıza, 2003: 84-97).

Oluşturmacı epistemoloji açısından eğitim teknolojisinin ortaya koyduğu temel yönelim, öğrencinin bilgi oluşturmasını destekleyecek bir çevre tasarımı yönündedir. Bu çevrede, nesnelci, epistemolojide olduğu gibi içerik yapılandırılmaz, teknolojik araçlar, içeriğin daha esnek ve çok çeşitli bakış açılarını yansıtacak tarzda sunumuna odaklanır (Tezci & Uysal, 2004). Bu bakış açısıyla eğitim teknolojisi, öğretimin niteliğini ve niceliğini geliştirme amacıyla öğrenme-öğretme süreçlerine birleştirilmesinin esas hedef olduğu söylenebilir.

Öğrenme-öğretme süreçlerinde yaygın olarak kullanılan teknolojik araçlar, basılı materyal, radyo, televizyon, ses kasedi, video, film, tepegöz, asetat, bilgisayar, çoklu ortamlar (multimedya), web sitesi, uzaktan eğitim vs. şeklinde sıralanabilir. Öğrenme-öğretme süreçlerinde araç-gereçler genelde öğretimi desteklemek amacıyla kullanılır. İyi tasarlanmış öğretim araç-gereçleri öğretim sürecini zenginleştirir, öğrenmeyi artırır (Yalın, 2007: 82).

Günümüzde hızla gelişen teknoloji ve toplumda teknoloji kullanımının hızla artışı göz önüne alınırsa, öğrencileri yaşama hazırlayan öğretmenler ve kurumlar olarak okullarında bu teknolojileri kullanmaları ve öğretmeleri beklenmektedir (Akkoyunlu, 1995:106). Öğretmenlerin, derslerinin özelliğine, öğrencilerin ihtiyaçlarına ve eldeki olanaklara göre hazırlanmış olduğu teknoloji sınıfları öğrencilerin öğrenmeye karşı daha istekli olmalarını sağlayacaktır. Çünkü günümüzde öğrenciler, teknoloji ile çok erken yaşlarda tanıştıkları için okul ve sınıf ortamlarında teknolojiden yararlanmayı bilen ve bunları rahatlıkla kullanabilen öğretmenlerle çalışmayı tercih etmektedirler (Güven, 2006: 166). Çağdaş eğitim anlayışında, eğitim teknolojisi öğretmenin rolünü genişletmiştir. Buna göre; öğretmen, bir yönetici rolünü üstlenmektedir. Öğretmenin en azından; (1) planları düzenlemek, (2) kaynakları organize etmek, (3) rehberlik yapmak, (4) araştırmak, (5) üretmek ve (6) kontrol etmek üzere altı görevi bulunmaktadır (Rıza, 2003: 53). Öğretmenler bu görevler ile öğrencileri pasif durumdan aktif duruma getirir ve öğrenci merkezli öğrenmenin gerçekleşmesini sağlar.

Öğrenme ortamının başarısı kontrol edilebilen ve kontrol edilemeyen birçok etmene bağlı olabilmektedir. Bu etmenlerden bazıları; okulun fiziksel olanakları, okuldaki öğretim araç/gereçleri, sınıftaki öğrenci sayısı ve bunlara ayrılan teknolojik kaynaklar, öğretmenlerin eğitim teknolojilerindeki gelişmeleri izlemesi ve öğretmenlerin eğitim teknolojilerine karşı tutumu sayılabilir (Akpınar, 2004). Öğretmen ve öğretmen adaylarının eğitim teknolojilerini öğrenme-öğretme süreçlerinde kullanma sıklıklarına ve kullanabilme yeterliklerine yönelik (İşman, 2002), teknolojiye yönelik bilgi sahibi olma hakkında (Alakoç, 2003; Ersoy, 2005) ve teknolojinin eğitimde kullanılmasına yönelik tutumlarına ilişkin (Çelik&Kahyaoğlu, 2007; Pala, 2006) çeşitli araştırmalar farklı disiplinlerde yapılmıştır. İşman (2002), öğretmenlerin öğrenme-öğretme süreçlerinde yeni teknolojileri kullanmadıklarını belirtmiştir. Ersoy (2005) ise, fen lisesi öğretmenlerinin neredeyse tamamının “Matematik dersleri, bilişim teknolojisi destekli ortamlarda yapılmalıdır” önermesine katıldıklarını belirtmiştir. Alakoç (2003) ise, öğretim üyelerinin ve öğrencilerin matematik dersinin modern teknolojik öğretim yöntemleri ile verilebileceğine inandıklarını belirtmiştir. Çelik ve Kahyaoğlu'nun (2007) yaptığı çalışmada, ilköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümelenme eğilimleri belirlenmiştir. Teknolojiye yönelik tutum değişkenleri olumlu ve olumsuz tutumlar şeklinde iki kümede sınıflandırılmıştır. Olumlu kümeler; gelişen teknolojiye paralel olarak öğretmenlerde bulunması gereken nitelikler, eğitim ve öğretimde teknolojik araçların kullanımı, eğitim hayatında bilgisayar yazılımlarının kullanımı, teknolojik araç-gereçleri kullanma becerisi ve önemine ilişkin tutumları belirtmektedir. Olumsuz kümeler ise; teknolojik araçların eğitimde kullanılmama durumu, teknolojik araçları kullanmanın olumsuz yanları, teknolojik araçları kullanma zorluğuna yönelik tutumları göstermektedir.

Öğrenme ortamının gerekli eğitim teknolojileri ile donatılarak öğrenmenin sağlanması öğretmenlerin tutumuna bağlı olabilmektedir. Eğitim teknolojisinin uygun kullanımı ve bunlardan üst düzey faydanın sağlanması öğretmenlerin öncelikle bunların faydasını benimsemelerine bağlıdır. Bu nedenle öğretmenlik ve öğrenmeyle ilgili tutumlara özenle yaklaşılmalıdır (Akpınar, 2004).

Öğretmen adaylarının teknolojinin sunduğu olanaklardan daha etkin ve verimli bir şekilde yararlanmasında eğitim fakültelerinde almış oldukları “*Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*” dersinin istenen amaca yönelik olarak gerçekleşmesine de bağlıdır. YÖK

(1998: 40), “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersini, çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri kullanımı yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyalleri vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi şeklinde tanımlamaktadır. Öğretmen adaylarının bu derste edindikleri bilgi, beceri ve teknolojiye yönelik tutumları onların ilerideki öğretim faaliyetlerinde daha etkin olmalarına yardımcı olacaktır.

Çalışmanın Amacı

Öğretmenler sürekli değişen sisteme ayak uydurmak zorundadırlar. Günümüzde teknoloji hızlı bir şekilde ilerlerken eğitimcilerin de bu hıza ayak uydurmaları gerekmektedir. Derslerde kullanılan öğretim araç gereçlerinin çeşitliliğinin artması öğrenmede kalıcılığı da arttırmaktadır. Özellikle teknolojik ürünlerin çeşitliliğinin artması mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin bu gelişmeleri yakından takip ettiklerini düşündürmektedir.

Bu çalışmada, aday öğretmenlerin derslerde öğretim araç gereçlerini ne kadar kullandıkları ve teknolojiye ne kadar yakın oldukları belirlenip mesleğin ilk dönemlerinde derslerde öğretim materyali kullanmaları açısından durumlarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Yöntem

a. Araştırmanın Modeli

Çalışmada betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Betimsel araştırmalar iki şekilde gerçekleştirilebilir: Özaktarım araştırmaları ve gözlem araştırmaları. Özaktarım araştırmalarının verileri, örnekleme yer alan bireylerin kendilerinden bilgi alınarak toplanır. Katılımcılardan, anketler aracılığıyla yazılı olarak bilgi alınabileceği gibi, görüşmeler yoluyla sözlü olarak da bilgi toplanabilir (Kırcaali-İftar, 1999). Çalışma grubundaki adaylık eğitimi alan öğretmenlerden açık uçlu soruların yer aldığı anket sorularına cevap vermeleri istenmiştir.

b. Çalışma Grubu

Bu çalışma Edirne ilinde adaylık eğitimi alan öğretmenler ile yapılmıştır. Adaylık eğitimi alan öğretmenler ile eğitim sürecinde görüşülerek veriler toplanmıştır. Çalışmaya 34 aday öğretmen katılmıştır.

c. Verilerin Elde Edilmesi

Çalışmada aday öğretmenlerden anket yöntemi ile veri toplanmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan açık uçlu sorular aday öğretmenlere sorulmuş ve alınan cevaplar analiz edilmiştir. Aday öğretmenlere okullarında yaptıkları çalışmalarla ilgili sorular sorulmuştur. Sorular dört adettir. Bunlar;

1. Derslerinde hangi ders araç gereci kullandıkları,
2. Hangilerini kullanamadıkları,
3. Hangilerini kullanmak istedikleri sorulmuştur.
4. Öğretmenlerden öğretim ders araç gereçlerini neden kullanamadıklarını belirtmeleri istenmiştir.

Verilen cevapların yorumlamaları yapılmıştır.

Bulgular

Aday öğretmenlerin açık uçlu sorulara verdikleri cevaplara göre en fazla yorum yapılan cevaplar üzerinde durulmuştur. Buna göre;

a. Derslerde hangi öğretim araç gereci kullanıyorsunuz?

Bu soruda aday öğretmenler mesleğin ilk dönemlerinde kullandıkları ders araç-gereçleri listelemişlerdir. Bazıları bunları listelerken okulda olmayıp da kendilerinin okula getirdiği bazı malzemelerin olduğunu da belirtmişlerdir. Öğretmen adayları bu soruya daha çok kendi branşına uygun cevaplar vermişlerdir. Örneğin sınıf öğretmenleri çoğunlukla bilgisayar ve projeksiyon kullandıklarını, sosyal bilgiler öğretmenleri ise haritaları kullandıklarını söylemişlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri spor malzemeleri, İngilizce öğretmenleri ise daha çok ses kayıtları ve projeksiyon cihazı kullandıklarını belirtmişlerdir. Soruya verilen cevapların büyük bir kısmı daha tecrübeli öğretmenlerin de kullandığı ders araç-gereçler olduğu ve okulun şartlarına uygun olanların kullanıldığı dikkat çekicidir.

b. Okulunuzda olup da kullanamadığınız öğretim araç gereci var mıdır?

Bu soruda aday öğretmenlerin okullarında bulunup da özellikle kendilerinden kaynaklanan nedenlerden kullanamadıkları araç-gereçleri yazmaları beklenmiştir. Mesleğe yeni başlayan bir öğretmenin elinde olup da kişisel nedenlerden kullanamadığı araç-gereçler kısmen de olsa bu öğretmenin üniversite yıllarında aldığı eğitimle de alakalıdır. Genelde bu soruya sınıf öğretmenleri laboratuvar malzemelerini kullanamadıklarını bazıları ise bilgisayarları kullanamadıklarını söylemişlerdir. Farklı branşlarda olmak üzere bazı öğretmenler de müzik aletlerini ve görüntülü sistemleri kullanamadıklarını belirtmişlerdir.

c. Hangi öğretim araç gereçlerini kullanmak istersiniz?

Bu soruda aday öğretmenler dıalar, slaytlar, akıllı tahta, projeksiyon makinesi, mikroskop gibi araçları kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. Genelde verilen cevapların branş dağılımına bakılınca kullanmak istenilen araç-gereçlerin hepsinin öğretmenin dersiyle alakalı olması dikkat çekicidir.

d. Kullanamadığınızı söylediğiniz öğretim araç gereçlerini neden derslerinizde yer veremiyorsunuz?

Bu soruda dikkat çeken nokta yeni mezun olmalarına rağmen aday öğretmenlerin bazı teknolojik ürünleri kullanamadıklarını belirtmeleridir. Üniversite yıllarında bazı araçların ders içinde kullanıldığını söylemişlerdir. Ancak üniversitelerin teknolojik gelişmeleri takip edemediklerini belirtmişlerdir. Dolayısıyla bazı teknolojik malzemelerin kullanımı ve derse entegrasyonunu bilmediklerini belirtmişlerdir.

Ayrıca okulun ihtiyaçlarının yeterli olmamasının yanında derslerine uygun teknolojik araçlara ulaşmada sıkıntı yaşadıklarını söylemişlerdir. Bazen okulda istedikleri teknolojik ürünlere ulaşamamaları bazen de okulda olduğu halde yönetimin yeni teknolojik araçları kullanmalarına izin vermemeleri bu araçlara ulaşmalarını engellemektedir. Aday öğretmenlerin birçoğu derslerinde çeşitli teknolojik ürünü kullanmak istediklerini ama ulaşamadıklarını söylemişlerdir.

Sonuçlar ve Yorum

Elde edilen bulgular ışığında aday öğretmenlerin öğretim araç gereçlerinin kullanma amaçlarını iyi bildikleri ve eğitim-öğretim sürecinde bunlardan faydalanmak istedikleri ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin daha kalıcı öğrenme yapmaları için bu araç gereçleri kullanmak istemeleri özellikle bu tür öğretim araç gereçlerinin faydalarının aday öğretmenler tarafından bilindiğinin göstergesidir. Kazu ve Yeşilyurt (2008) çalışmalarında öğretmenlerin öğretim araç

gereçlerini kullanım amaçlarını belirlemek amacıyla anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin özellikle başarı elde etme, bilgi beceri kazandırma ve derslerin verimini artırma amacıyla öğretim araç gereçlerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Aday öğretmenlerden Ö22. “*Kullanmadığınızı söylediğiniz ders araç-gereçlerini neden derslerinizde yer veremiyorsunuz?*” sorusuna “*öğrencilerimin konuları daha iyi anlamaları için, onların başarılı olmaları için özellikle bilgisayar ve projeksiyon cihazı okulumda olmadığı için kullanamıyorum. Derslerin verimi böylelikle artacaktır.*” şeklinde cevap vererek araç gereç kullanım amacının daha çok başarıya yönelik olduğunu belirtmişlerdir.

Aday öğretmenlerle yapılan görüşmede çalıştıkları okulların mevcut kapasitelerinin birçok ihtiyacı karşıladığı ancak yine de yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Benzer şekilde Fidan (2008) yaptığı çalışmada 4. ve 5. Sınıf öğretmenlerinin araç gereç kullanımına yönelik görüşlerini almış; okulun ve çevrenin sosyo-ekonomik durumuna göre öğretmenler ve öğrencilerin araç gereç teminine ilişkin problemler yaşadığını belirtmiştir. Çalışmada da aday öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu mikroskop, projeksiyon, akıllı tahta gibi ürünleri kullanmak istemelerine rağmen kullanma yöntemlerini bilmediklerini ve bazı okulların bu araçları temin edemediklerini belirtmişlerdir. Üniversitede eğitim alırken bazı teknolojik araçların kullanımını öğrenmediklerini ancak bunları kullanmak istedikleri anlaşılmıştır. Üniversite eğitimlerinde teorik olarak donanımlı olduklarını fakat uygulamalarda sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Mevcut eğitim sisteminde eğitim fakültelerinde bu tür derslerin yeterince verimli olarak verilmediği dolayısıyla aday öğretmenlerin mesleklerinin başlangıcında sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Benzer şekilde mesleklerin ilerleyen yıllarında öğretmenlerin gelişmeleri takip etmediği ve bu tür değişime ayak uydurmada sorunlar yaşadığı da bilinmektedir (Genç ve Genç, 2012).

Okulların yeni gelişmeleri yakından takip ettikleri fakat üniversitelerin özellikle eğitim fakültelerinin teknolojiyi takip edemedikleri belirtilmiştir. Bakanlığın Fatih Projesi gibi projelerle okulların donanımlarını artırmaya yönelik çalışmaların birçok eksiği tamamladığı ancak beri bütünlük olmaması nedeniyle aday öğretmenlerin özellikle ilk zamanlarda zorlandıkları görülmüştür. Aday öğretmenler üniversitede eğitim alırken birçok teknolojik gelişmelerden uzak olduklarını söylemişlerdir. Üniversitede sadece bilgisayar ve projeksiyon kullandıklarını onu da sadece öğretim elemanının konu anlatımında kullandığını ortaya koymuşlardır. Birçok aday öğretmen teknolojik gelişmeleri kendileri yakından takip etmektedirler. Bu alana merakları olduğu için bu tür yeni gelişmeleri derslerinde de kullanmaya çalışmakta olduklarını belirtmektedirler. Branşlarına ve eğitim aldıkları fakültelerin farklılığından dolayı teknolojik olanakları kullanma düzeyleri arasında farklılıklar vardır (Akpınar, 2003).

Okul yöneticilerinin olumsuz tutumları da öğretmen adaylarının derslerde teknolojiyi kullanmalarını zorlaştırmaktadır. Bazen araç-gerecin bozulma tehlikesi, bazen de maddi olanaksızlıklar okul yönetimlerinin araçları öğretmenlerin kullanımına izin vermemelerine neden olmaktadır. Yöneticilerin bu tür tutumları öğretmenlerin bu konudaki heveslerini de kötü yönde etkilemektedir. Özellikle yöneticilerin bilişim teknolojileri öğretmenlerinden beklentilerinin fazla olduğu (Seferoğlu, 2009) ve diğer öğretmenlerin bu tür donanımları fazla kullandırmamaları öğretmenler arasında güven problemine de sebep olmaktadır.

Okulların mevcut şartlarının kısa sürede tekrar düzenlenmesi ve yöneticilerinin eğitimden geçirilmeleri gerekmektedir.

Üniversitelerin özellikle eğitim fakültelerinin teknolojik eğitime önem vermeleri gerekmektedir. Müfredatlarının tekrar düzenlenip derslerde kullanılacak düzeyde teknolojik eğitim verilmeleri sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- AKKOYUNLU, B. (1995). Bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 105-109.
- AKPINAR, Y. (2004). Eğitim teknolojisiyle ilgili öğrenmeyi etkileyebilecek bazı etmenlere karşı öğretmen yaklaşımları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(3), Article 15, <http://www.tojet.net/articles/3315.doc>.
- AKPINAR, Y. (2003). Öğretmenlerin Yeni bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi; İstanbul Okulları Örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(2), Article 11, <http://www.tojet.net/articles/v2i2/2211.pdf>
- ALAKOÇ, Z. (2003). Matematik öğretiminde teknolojik modern öğretim yaklaşımları. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2(1), Article 7, <http://www.tojet.net/articles/217.doc>.
- ALKAN, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BACANAK, A. ve ark. (2003). Yeni bir bakış: Eğitimde teknoloji okuryazarlığı. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 191-196.
- BOYDAK, A. (2006). *Öğrenme Stilleri*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- ÇELİK, H.C. ve KAHYAOĞLU, M. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının kümeleme analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5 (4), 571-586.
- ERSOY, Y. (2005). Fen lisesi matematik öğretmenlerinin görüşleri-II: matematik öğretim ortamı ve bazı kısıtlar. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 4 (4), Article 17, <http://www.tojet.net/articles/4417.doc>.
- FIDAN, N.K., (2008). İlköğretimde Araç Gereç Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri, *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 1 (1), 48-61, Afyon.
- GENÇ, M., GENÇ, T. (2012). Monitoring The Skills Of Teachers' Vocational Development By Themselves; Fatih Project Sample. IV. International Congress of Educational Research, Yıldız Technical University, İstanbul.
- GÜVEN, S. (2006). Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin kazandırdığı yeterlikler yönünden değerlendirilmesi (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4 (2), 165-179.
- İŞMAN, A. (2002). Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojileri yönündeki yeterlikleri. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 1 (1), Article 10, <http://www.tojet.net/articles/1110.doc>

- KAZU, H. ve Yeşilyurt, E. (2008). Öğretmenlerin Öğretim Araç-Gereçlerini Kullanım Amaçları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Fırat University Journal of Social Science* Cilt: 18, Sayı: 2 Sayfa: 175-188, ELAZIĞ.
- KIRCAALİ-İFTAR, G. (1999). Bilim ve Araştırma. Ali Atıf Bir (Ed.). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (s. 1-10), Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1081, Açıköğretim Fakültesi Yayınları No: 601, Eskişehir
- KOŞAR, E., YÜKSEL, S. ÖZKILIÇ, R. AVCI, U. ALYAS, Y. ve ÇİĞDEM, H. (2003), Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme, Ankara, Pegem A Yayınları.
- KÖYMEN, Ü.S. (1987). Öğretimde eğitim teknolojisinin önemi ve rolü. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(2)*, 19-22.
- PALA, A. (2006). İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin eğitim teknolojilerine yönelik tutumları. *Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16*, 177-188.
- RIZA, E.T. (2003). *Eğitim teknolojisi uygulamaları ve materyal geliştirme*. İzmir: Birleşik Matbaa.
- SEFEROĞLU, S.S. (2009). *İlköğretim Okullarında teknoloji Kullanımı ve Yöneticilerin Bakış Açıları*, Akademik Bilişim, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- TEZCI, E. & UYSAL, A. (2004). Eğitim teknolojisinin gelişimine epistemolojik yaklaşımların etkisi. *The Turkish Online Journal of Educational Technology, 3 (2)*, Article 22, <http://www.tojet.net/articles/3222.doc>
- YALIN, H.İ. (2007). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- YÖK. (1998). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. http://www.yok.gov.tr/egitim/ogretmen/ogretmen_yetistirme_lisans/ilk_math.pdf
Erişim Tarihi: 14.12.2011.